

Кириченко М.Ю.

старший викладач,

Національний університет «Одеська морська академія»

Науковий керівник: Бігунова Н.О.

доктор філологічних наук, професор,

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

ЕМОЦІЙНО-ОЦІННА ЛЕКСИКА У СУЧАСНИХ АНГЛОМОВНИХ ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

У сучасних засобах інформації всебічно висвітлюється події сьогодення та невід'ємною частиною передачі інформації є оцінка. У мові засобів масової комунікації характеристика слова тісно переплітається з його емоційно-оцінним забарвленням.

Емоційно-оцінна (конотативна) лексика – це лінгвістичний феномен, особливий компонент, за допомогою якого виражається психічний стан мовця, його ставлення до предмета, об'єкта, адресата мовлення, тобто все те, що складає мету емотивної функції слова [1, с. 321].

Оцінні мовні одиниці – це слова, словосполучення або речення, які характеризують предмет, явище, подію з погляду категорії цінності. Оцінка може бути позитивною або негативною.

Оцінність є категорійною ознакою стилю засобів масової комунікації. Саме в цій сфері особливо помітні зміни в доборі лексичних засобів вираження, переосмислення і зрушення в значенні різних тематичних груп лексики. Мовні процеси сучасної епохи пов'язані насамперед з переосмисленням і переоцінкою як позамовної дійсності, так і внутрішніх мовних ресурсів, що є основою тенденцій розвитку мови. Переосмислення і зрушення в значенні слів зумовлюють процеси розширення семантичного обсягу лексем та утворення нових відтінків значень. Різнопланова (ідеологічна, психологічна, естетична) система інтерпретацій явищ суспільного життя та зміна стильових уподобань визначають неоднорідне інформативно-оцінне значення нової лексики, яка вступає в синонімічні зв'язки з наявними у мові одиницями.

Позитивну або негативну оцінку передають синонімічні ряди: *grave, critical, explosive situation – ситуація важка, критична, вибухонебезпечна; wise, loyal, intellectual people – народ мудрий, лояльний, інтелектуальний.*

Також досить часто вживаються найпоширеніші прикметники-антоніми, які яскраво відображають позитивну та негативну оцінку, наприклад: energetic (енергійний) – inactive (бездіяльний), wonderful (чудовий) – awful (жахливий), beautiful (красивий) – ugly (потворний), calm (спокійний) – excited (схвилюваний), careful (обачний) – careless (безтурботний), clever (розумний) – stupid (дурний), constructive (конструктивний) – destructive (руйнівний), humane (гуманний) – merciless (безжальний), safe (безпечний) – dangerous (небезпечний), obvious (явний) – vague (неясний), educated (освічений) – ignorant (неосвічений), та ін.

Негативна (пейоративна) лексика ніби «втягує» в себе будь-яку інформацію, втілену в емотивну, оцінну та стилістичну функції. О.С. Ахманова визначає термін пейоративний (зневажливий, депрециативний, детеріоративний, несхвальний), як такий, що має негативну експресивно-емоційно-оцінну конотацію [4, с. 315].

Таким чином, можна дійти висновку, що емоційно-оцінна лексика репрезентує логічне судження про те, що вона називає, тобто має предметно-логічне значення, накладає емоційне відношення мовця до явища, що він називає. Звідси випливає, що емоційна оцінка містить логічну складову, однак емоційна домінанта превалює над раціональним компонентом.

Список використаних джерел:

1. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка. – Л., 1973. – 304 с.
2. Ахманова О. С. Словарь лингвистических терминов. – М. : КомКнига, 2007. – 576 с.
3. Гальперин И. Н. Информативность единиц языка. – М., 1974. – 174 с.
4. Гальперин И. Р. О понятиях «стиль» и «стилистика». Вопросы языкознания. – М., 1973, № 3. – С. 14-25.
5. Коць І. С. Оцінні одиниці в мовній практиці сучасних періодичних видань: науково-дослідницька робота. – Київ, 2015. – 32 с.
6. Пиотровский Р. Г. О некоторых стилистических категориях. «Вопросы языкознания», 1954, № 1. – С. 55-68.
7. Стадній А. С. Психолінгвістичний аспект емоційно-оцінної лексики / Вісн. Дніпропетровського ун-ту. – Д. : Вид-во Дніпропетровського нац. ун-ту, 2010. – Вип. 16, № 11, т. 18. – С. 321–325. – (Сер. «Мовознавство»).
8. Томашевский Б. В. Язык и стиль. – Л., 1952. – 31 с.

9. Шамина Е. А. Из опыта идентификации пейоративных и мелиоративных наименований в английском языке / Вестник Ленинградского Университета, 1998. – Вып. 4. – 99 с.

10. Chatman S., Levin S. Essays on the Language of Literature. Boston, Houghton Mifflin, 1967. – 450 p.

11. Crystal D. and Davy D. Investigating English Style. Longmans, Ldn, 1969. – 280 p.

12. Fowler R. Essays on Style and Language. Ldn, 1966. – 200 p.

13. Murry J. Middleton. The Problem of Style. Ldn, 1961. – 148 p.

14. Sebeok Th. A. Style in Language. N. Y. – L., 1960. – P. 82-93.

15. Ullmann, S. Language and Style. N. Y., 1964. – 270 p.

Консва О.В.

студентка,

*Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника*

РЕФЛЕКСИ БІБЛІЙНОЇ МОРАЛЬНО-ЕТИЧНОЇ КАРТИНИ СВІТУ У СИСТЕМІ АНГЛІЙСЬКОЇ ФРАЗЕОЛОГІЇ: ЛІНГВОКУЛЬТУРНО-ДИСКУРСОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ

Лінгвістика початку ХХІ століття взяла стратегічний курс на вивчення мовних феноменів у тісному зв'язку з людиною та культурою. Абсолютна більшість мовних явищ отримали нове прочитання – у безпосередньому поєднанні з історією, культурою, світоглядом. Усі рівні мови так чи інакше розглядаються у контексті вмісту геномів культури та специфіки їхньої конфігурації. Фразеологічний рівень організації мовної системи у зазначеному ключі становить неабиякий інтерес. Пояснюється це тим, що фразеологічний масив є одним із найбільш складних та статичних сегментів мовного корпусу [5, с. 18]. Про це у своїх дослідженнях пишуть В. Архангельський, Є. Верещагін, В. Жуков, В. Костомаров, О. Кунін, В. Мокієнко, О. Молотков, М. Шанський, А. Аксамитов, В. Маслова, Я. Мельник, М. Алефіренко, В. Білоноженко, М. Демський, Д. Баранник, Я. Баран, Р. Зорівчак, Л. Дядечко, В. Калашник, Л. Коломієць, Ф. Медведєв, Ю. Прадід, Л. Савченко, Л. Скрипник, В. Ужченко, О. Юрченко та ін.